

Sygn. akt. III RC 780/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2014r

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Barczyk

Protokolant: Małgorzata Bułat-Draheim

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2014r. w Kłodzku

na rozprawie rozpoznał sprawę

z powództwa B. K.

przeciwko M. K. (1) i A. W.

o alimenty

powództwo oddala

UZASADNIENIE

Powód B. K. wniósł o zasądzenie alimentów na swoją rzecz od pozwanego M. K. (1) w kwocie po 1.000 zł. miesięcznie oraz od pozwanej A. W. w kwocie po 600 zł. miesięcznie. Uzasadniając swoje żądanie podniósł, że pozostaje bez pracy

i utrzymuje się z zasiłków opieki społecznej, a do pracy fizycznej się nie nadaje. Podał, iż pozwani są jego dziećmi, a zatem ciąży na nich obowiązek alimentacyjny względem niego. Pozwani nie utrzymują z nim żadnych kontaktów, ani też nie wspierają go finansowo, pomimo iż czynił należyte starania o zapewnienie im odpowiedniego wychowania oraz wyższego wykształcenia.

Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa podnosząc, że powództwo jest niezasadne, bowiem powód znalazł się w złej sytuacji materialnej wyłącznie z powodu własnych zaniedbań, lekkomyślności i nadużywania alkoholu. Podnieśli, iż powód w latach osiemdziesiątych XX wieku służył jako funkcjonariusz Milicji Obywatelskiej w L., lecz na przełomie lat 80 – tych i 90 – tych musiał odejść ze służby na własną prośbę. Powodem tego było nadużywanie alkoholu i częste korzystanie ze zwolnień lekarskich. Ze służby odszedł mając przepracowane ponad 14 lat, podczas gdy pozostanie w służbie przez okres 15 lat skutkowałoby przyznaniem mu minimalnego comiesięcznego świadczenia emerytalnego. Doświadczenie życiowe wskazuje, że osoby odchodzące ze służby tuż przed uzyskaniem uprawnień emerytalnych czynią to na skutek postawionego ultimatum – odejście na własną prośbę lub zwolnienie dyscyplinarne z negatywną opinią. Powód został również dyscyplinarnie zwolniony z pracy w (...) z uwagi na wykonywanie obowiązków służbowych w stanie nietrzeźwości. Nadto pozwani podnieśli, iż już jako małe dzieci byli świadkami awantur wszczynanych w stanie nietrzeźwym przez ojca, w trakcie których dewastował on sprzęty urządzenia domowego. Powód w znikomym stopniu interesował się ich wychowaniem i postępami w nauce, nie dbał o nawiązanie z nimi prawidłowych relacji, jakie winny mieć miejsce między ojcem a dziećmi. Większość zarobionych pieniędzy przeznaczał na alkohol, skutkiem czego ciężar utrzymania domu i dzieci spoczywał na barkach matki pozwanych E. K.. Po uzyskaniu przez pozwanych pełnoletności nie interesował się ich nauką, życiem i codziennymi problemami. W czasie, gdy pozwana A. W. podjęła naukę na studiach wyższych nie łożył na jej utrzymanie, co zmusiło ją do wystąpienia do sądu z pozwem o alimenty. Ustalonych na jej rzecz alimentów również nie łożył. Nie partycypował także w kosztach

utrzymania pozwanego M. W., który studiował na uczelni wojskowej i w całości utrzymywał się z otrzymywanego żołdu i stypendium, które następnie musiał odpracować.

- 2 -

Reasumując powyższe pozwani wskazali, iż stan niedostatku, na który powołuje się powód jest przez niego zawiniony, a nie jest wynikiem czynników obiektywnych niezależnych od jego woli np. choroby, wypadku przy pracy czy innych zdarzeń losowych uniemożliwiających samodzielną egzystencję i podjęcie pracy zarobkowej. Podnieśli, iż mają świadomość, że dzieci są zobowiązane do obowiązku alimentacyjnego względem rodziców, którzy są w niedostatku z przyczyn od siebie niezależnych, ale nie można czynić z tego prawa użytku, który byłby sprzeczny ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub zasadami współżycia społecznego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Powód jest ojcem pozwanego M. K. (1) ur. (...) w B. i pozwanej A. W. ur. (...) w B., zamężnej z Ł. W. (1), noszącej nazwisko po mężu. Pozwani pochodzą z małżeństwa powoda z E. K., które zostało rozwiązane przez rozwód z winy powoda wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 8 listopada 2010 r.

wydanym w sprawie o sygn. I C 1723/10.

Dowód :

1. odpis skrócony aktu urodzenia pozwanego M. K. (1)
/ k – 108 /,
2. odpis skrócony aktu urodzenia pozwanej A. W. / k – 109 /,
3. odpis skrócony aktu małżeństwa pozwanej A. W. z Ł. W. (1) / k – 47 /,
4. akta sprawy Sądu Okręgowego w Świdnicy o sygn. I C 1723/10,
5. zeznania stron

Powód ma wykształcenie średnie. W trakcie służby w Milicji Obywatelskiej ukończył studium administracyjno – prawne. Wcześniej ukończył szkołę zawodową i uzyskał zawód rolnika. Nadto ma wyuczony na kursie zawód operatora koparki jednonaczyniowej klasy II. Do dnia 15 stycznia 1991 r. pracował jako funkcjonariusz policji w Komisariacie Policji w L.. Pracował tam ponad 14 lat i zwolnił się na własną prośbę. Z uwagi na nadużywanie alkoholu i zaniedbywanie obowiązków służbowych miał być wydalony ze służby dyscyplinarnie. Umożliwiono mu odejście ze służby na własną prośbę, jako że w tym czasie miał na utrzymaniu dwoje małoletnich wówczas dzieci. Do uzyskania przez niego świadczeń emerytalnych koniecznym było przepracowanie w charakterze funkcjonariusza policji 15 lat. Po zakończeniu służby w policji nigdzie nie pracował i pozostawał na utrzymaniu żony E. K..

- 3 -

Okresowo podjął pracę na umowę - zlecenie jako stróż w firmie (...), lecz nie wywiązywał się z obowiązków pracowniczych. Przychodził do pracy w stanie nietrzeźwym lub też do pracy w ogóle nie przychodził. Wówczas za powoda chodziła stróżować jego żona wraz z dziećmi. 6 listopada 1996 r. podjął pracę na czas nieokreślony w (...) S.A. w L. jako przygotowacz borowiny. Zarabiał tam około 800 zł. miesięcznie. Z dniem 1 czerwca 2007 r. pracodawca rozwiązał z nim umowę o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 kodeksu pracy z powodu wykonywania pracy w stanie po użyciu alkoholu. W okresie pracy przez 179 dni korzystał ze zwolnień lekarskich i pobierał zasiłki chorobowe. Od dnia 11 kwietnia 2008 r. powód jest zarejestrowany jako bezrobotny w PUP w K. Filia w B.. W okresie od 12 kwietnia 2008 r. do 10 października 2008 r. przysługiwało mu prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Od 11 października 2008 r. jest zarejestrowany jako bezrobotny bez prawa do zasiłku.

W PUP w K. został skierowany na szkolenie i uzyskał uprawnienia operatora koparki jednonaczyniowej klasy II. Podczas zgłaszania się na wyznaczone terminy wizyt był aktywizowany przez zajęcia aktywizacyjne lidera klubu pracy oraz porady udzielane przez pośrednika pracy. Powodowi były przedstawiane propozycje odpowiedniej pracy przez analizę aktualnych ofert lub inne formy pomocy. W okresie od czerwca 2012 r. do stycznia 2014 r. PUP w K. nie dysponował ofertami pracy zgodnie z wykształceniem zawodowym powoda, natomiast były liczne oferty pracy dla osób niewykwalifikowanych bez specjalistycznych kwalifikacji zawodowych, przeważnie za wynagrodzeniem brutto 1.500 – 2.000 zł. miesięcznie (np. w (...) sp. Z o.o. J. - praca w M. – dla operatora koparki za wygradzeniem do ustalenia i pracownika ogólnobudowlanego za wynagrodzeniem brutto 1.500 zł. miesięcznie, w Usługach (...) w B. dla robotnika budowlanego za wynagrodzeniem brutto 1.500 zł. miesięcznie, w Usługach (...) w D. dla dekarza, murarza i robotnika budowlanego za wynagrodzeniem brutto do 2.000 zł. miesięcznie, w Usługach (...) w B. dla robotnika budowlanego robót wykończeniowych za wynagrodzeniem brutto 2.000 zł. miesięcznie). Powód nie jest powtórnie żonaty, ani nie żyje z nikim w konkubinacie. Nie ma nikogo na utrzymaniu. Sam zajmuje własnościowe mieszkanie spółdzielcze, składające się z dwóch pokoi. Wysokość czynszu wynosi około 300 zł. miesięcznie, opłata za energię elektryczną 40 zł. miesięcznie, a za wodę około 26 zł. miesięcznie. Mieszkanie ogrzewane jest c.o. i koszt opału wliczony jest do czynszu. Gaz w mieszkaniu powoda został odłączony z uwagi na nieuiszczanie opłat. Powód ma zadłużenie z tytułu zaległego czynszu na kwotę 7.000 zł. Korzysta z pomocy Ośrodka Pomocy

(...) w L. w formie dodatku mieszkaniowego w kwocie 187,50 zł. miesięcznie / od grudnia 2013 r. do maja 2014 r. /.

- 4 -

Nadto korzysta z zasiłków celowych na zakup podstawowych artykułów spożywczych / grudzień 2013 r. - 40 zł./, zasiłków okresowych / październik – grudzień 2013 r. - 196, 20 zł. miesięcznie /, a także świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych / grudzień 2013 r. - 140 zł. / i dwudaniowego obiadu / wrzesień – grudzień 2013 r. /.

Dowód :

- zaświadczenia PUP w K. Filia w B. z dnia 21 listopada 2012 r. / k – 110 / i z dnia 6 marca 2014 r. / k – 199 /,
- pisma PUP w K. Filia w B. z dnia 19 grudnia 2012 r. / k – 118 – 119 / i z dnia 7 stycznia 2014 r. / k – 149 /,
- pismo (...) S. A. z dnia 20 grudnia 2013 r.

/ k – 142 /,

- świadectwo pracy powoda wydanego przez (...) S. A. z dnia 31 maja 2007 r. / k – 143 /,
- zaświadczenie (...) S. A. z dnia 31 maja 2007 r. / k – 144 /,
- pismo (...) S. A. z dnia 21 maja 2007 r.

o rozwiązaniu umowy o pracę z powodem bez wypowiedzenia

/ k – 145 /,

- pismo (...) w L. z dnia 20 grudnia 2013 r. o pomocy udzielanej powodowi z dnia 20 grudnia 2013 r. / k – 147 /
- zeznania świadka E. K.,
- częściowo zeznania powoda

W trakcie trwania małżeństwa z E. K. powód nadużywał alkoholu. W stanie nietrzeźwym wszczynał awantury domowe, w trakcie których dopuszczał się rękoczynów wobec żony i lżył ją wulgarnymi słowami. Świadcami takich jego

zachowań były dzieci małżonków K. - małoletni wówczas pozwani M. i A. K.. Zachowywał się także wulgarnie i agresywnie wobec dzieci. Wyzywał je wulgarnymi słowami i szarpał. Dzieci bały się ojca, były przez niego poniżane. Odgrażał się żonie i dzieciom, że je pozabija we śnie. W obawie realizacji tych gróźb E. K. zamykała się z dziećmi w pokoju. Powód nie łożył na utrzymanie domu i dzieci, większość pieniędzy przeznaczzał na alkohol. W okresie, kiedy pozwani osiągnęli pełnoletniość i podjęli studia wyższe, także nie łożył na ich utrzymanie. Pozwany M. K. (1) podjął studia na uczelni wojskowej i utrzymywał się z otrzymywanego z tego tytułu żołdu. Pozwana A. W. (wówczas K.) wystąpiła przeciwko powodowi z pozwem o zasądzenie na jej rzecz alimentów. W sprawie zawisłej przed Sądem Rejonowym w Kłodzku pod sygn. III RC 592/04 w dniu 27 października

2004 r. została zawarta ugoda, mocą której powód zobowiązał się do łożenia alimentów na rzecz córki w kwocie po 400 zł. miesięcznie.

- 5 -

Alimentów tych jednak nie płacił dobrowolnie, choć w tym czasie miał stałą pracę w (...) S.A. i zarabiał miesięcznie 1.018 zł. Okoliczność ta zmusiła pozwaną do wszczęcia egzekucji zasądzonych alimentów. Wobec powoda postanowieniem Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 24 czerwca 2010 r. w sprawie o sygn. III RNs 253/10 zastosowano przymusowe leczenie odwykowe przeciwalkoholowe w placówce leczenia stacjonarnego. Postępowanie wykonawcze w tej sprawie toczyło się pod sygn. III RAlk 97/10. Powód mimo takiego orzeczenia sądowego nie poddał się leczeniu odwykowemu.

Dowód :

- zeznania świadka E. K.,
- zeznania pozwanych M. K. (1) i A. W.,
- akta spraw Sądu Rejonowego w Kłodzku o sygn. III RC 592/04 i III RAlk 97/10,
- akta sprawy Sądu Okręgowego w Świdnicy o sygn. I C 1723/10,
- pisma komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku dotyczące egzekucji alimentów należnych od powoda na rzecz pozwanej A. W. / k – 38 – 39 /,
- pismo (...) w L. z dnia 14 stycznia 2014 r. / k – 151 /

Pozwany M. K. (1) ma wyższe wykształcenie, z zawodu żołnierzem zawodowym. Jest zatrudniony w tym charakterze na czas nieokreślony w 25 (...) Oddziale (...) w B.. Pełni funkcję dowódcy grupy (...) w stopniu kapitana. Miesięcznie zarabia netto około 4.000 zł. W dniu 14 listopada 2012 r. pracodawca przyznał mu zapomogę pieniężną w kwocie 1.000 zł. w związku z trudną sytuacją finansową. Jest żonaty z M. K. (2), która pracuje w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w B. jako starszy inspektor i średnio miesięcznie netto zarabia 1.900 – 2.000 zł. Z małżeństwa ich pochodzi dwoje małoletnich dzieci – syn K. K. (3) w wieku 7 lat i córka Z. K. w wieku 2,5 roku. Prócz nich pozwany nie ma innych osób na utrzymaniu. Małoletni K. K. (3) uczy się w szkole prywatnej

A.S. (...) w B. za odpłatnością wraz z wyżywieniem w kwocie po 700 zł. miesięcznie. Małoletnia Z. K. pozostaje w domu pod opieką opiekunki, której wynagrodzenie wynosi 800 zł. miesięcznie. Pozwany zajmuje wraz z rodziną mieszkanie własnościowe o powierzchni 48,6 m². położone w K.. W celu zakupu mieszkania zaciągnął wraz żoną w dniu 7 listopada 2011 r. kredyt hipoteczny w (...) S.A. w kwocie 165,000 zł. Okres kredytowania wynosi 480 miesięcy. Kredyt ten został określony we frankach szwajcarskich i jego spłata wynosi w przeliczeniu na złotówki 200 zł. miesięcznie. Wysokość czynszu za mieszkanie pozwanego wynosi aktualnie 396,59 zł. miesięcznie.

- 6 -

Oplata za energię elektryczną wynosi około 90 zł. miesięcznie, za telefon 75 zł. miesięcznie, za internet 40 zł. miesięcznie, telewizja kablowa 30 zł. miesięcznie. W dniu 29 września 2012 r. pozwany został skierowany do

wykonywania zadań służbowych w XII zmianie Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Islamskie Republice Afganistanu na okres do 29 marca

2013 r.

Dowód :

- zeznania pozwanego M. K. (1),
- zaświadczenia o zarobkach pozwanego z dnia 14 listopada 2012 r.

/ k – 33 / i z dnia 29 stycznia 2014 r.,

- rozkazu dowódcy (...) w B. z dnia 14 listopada 2012 r. o przyznaniu pozwanemu zapomogi pieniężnej

/ k – 28 /,

- odpis skrócony aktu małżeństwa pozwanego M. K. (1) z M. K. (2) / k – 31 /,
- zaświadczenie o zarobkach M. K. (2) z dnia 14 listopada

2012 r. / k – 32 /,

- odpisy skrócone aktów urodzenia małoletnich K. i Z. K. / k – 29 – 30 /,
- umowy o sprawowanie opieki w przedszkolu niepublicznym

/ k – 35 – 36 /,

- przelewy na rzecz A.S. (...) w B. kwoty 637 zł. z dnia 13 stycznia 2014 r., i kwoty 642,50 zł. z dnia 13 lutego 2014 r.
- umowa o kredyt hipoteczny zawarta pomiędzy M. K. (1) i M. K. (2) a (...) S.A. / k – 11 – 14 /,
- zaświadczenia Spółdzielni Mieszkaniowej w K. o wymiarze czynszu za mieszkanie zajmowane przez pozwanego M. K. (1) z dnia 22 października 2012 r. / k – 25, k – 26 / i z dnia 30 grudnia 2013 r.,
- przelewy na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej w K. / k – 27 /, z dnia 21 stycznia 2014 r. i z dnia 17 lutego 2014 r.,
- rozliczenia podgrzania wody w mieszkaniu zajmowanym przez pozwanego M. K. (1) / k – 24 – 25 /,
- rachunek opłaty za energię elektryczną pozwanego M. K. (1) / k – 20 – 21 /,
- rachunku opłaty pozwanego M. K. (1) na rzecz (...) / k – 22 – 23 /, przelewy z dnia 21 stycznia 2014 r. i 17 lutego 2014 r.,
- umowa abonencka o usługi telekomunikacyjne wraz z dowodem wpłaty / k – 15 – 17 /,
- rachunek za Internet wystawiony przez (...) na nazwisko pozwanego M. K. (1) / k – 18 – 19 /,

- 7 -

- trzy dowody wpłat na rzecz (...) S.A. kwot 32,51 zł., 75,33 zł.

i 73,54 zł.,

- dwa dowody wpłat na rzecz (...) S.A. kwot 71,31 zł. i

74,96 zł.

- zaświadczenie Jednostki Wojskowej nr (...) w B. z dnia 14 listopada 2012 r. o skierowaniu pozwanego M. K. (1) do wykonywania zadań służbowych w XII zmianie Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Islamskie Republice Afganistanu / k – 34 /

Pozwana A. W. ma wykształcenie wyższe. Z zawodu jest technologiem chemikiem. Od 15 maja 2006 r. jest zatrudniona na czas nieokreślony w (...) Laboratorium Sp. z o.o. na stanowisku inspektora ds. kontroli jakości paliw. W okresie od 18 sierpnia 2012 r. do 3 stycznia 2013 r. przebywała na urlopie macierzyńskim. Średnio miesięcznie netto zarabia obecnie około 2.400 – 2.500 zł. wraz z premią. W grudniu 2013 r. otrzymała jednorazową nagrodę w kwocie 428 zł. netto. Innych źródeł dochodu nie posiada. Jest zamężna z Ł. W. (1), który jest zawodowym wojskowym i miesięcznie netto zarabia około 2.200 zł. Z małżeństwa ich pochodzi jedno dziecko – córka K. W. w wieku 1,5 roku, która uczęszcza do żłobka. Odpłatność za żłobek wynosi 400 zł. miesięcznie. Dziecko to jest zdrowe. Prócz niego pozwana nie ma innych osób na utrzymaniu. Zajmuje wraz z rodziną mieszkanie własnościowe o powierzchni 37 m kwadratowych położone we W. . Na cel zakupu i modernizacji mieszkania w dniu 28 marca 2012 r. w G. zaciągnęła wraz z mężem dwa preferencyjne kredyty hipoteczne w ramach programu

„ Rodzina na swoim ” na łączną kwotę około 220.000 zł. Okres kredytowania wynosi 360 miesięcy. Wysokość miesięcznej raty wynosi 860 zł. Oplata tytułem czynszu za mieszkanie wynosi około 400 zł. miesięcznie, a oplata za miejsce garażowe ok. 65 zł. miesięcznie. Pozwana płaci miesięcznie za energię elektryczną 120 zł., wywóz śmieci 32 zł. telefon 150 zł., internet

44 zł. i telewizję kablową 130 zł. Zakupiła na raty piekarnik i raty z tego tytułu spłaca kwotą po 60 zł. miesięcznie. Ma zadłużenia na dwóch kartach kredytowych na kwoty 2.800 zł. i 5.000 zł. Zadłużenia te spłaca miesięcznymi kwotami po 319 zł. i 120 zł. Cierpi na alergię pyłkową. W okresie pylenia roślin używa leków odczulających i wydatkuje na ten cel 10 zł. miesięcznie. Mąż pozwanej w 2011 r. podjął studia I stopnia w Wyższej Szkole (...) we W. na kierunku finanse i zarządzanie. Wysokość czesnego za semestr wynosi 2.075 zł. W dniu 21 lipca 2011 r. zaciągnął kredyt gotówkowy na kwotę 19.000 zł. Rata spłaty tego kredytu wynosi 371,53 zł. miesięcznie.

Dowód :

- zeznania pozwanej A. W.,
- zaświadczenia o zarobkach pozwanej z dnia 27. listopada 2012 r.

- 8 -

/ k – 106 / i z dnia 3 marca 2014 r. / k – 198 /,

- odpis skrócony aktu urodzenia małoletniej K. W. / k – 47 /,
- umowy o preferencyjne kredyty hipoteczne „Rodzina na swoim ”

zawarte pomiędzy pozwaną A. W. i Ł. W. (2)

a G. z dnia 28 marca 2012 r. / k – 50 – 77 / i harmonogramów

spłat kredytów / k – 37, k – 78 – 81 /,

- decyzja o wysokości czynszu i opłat eksploatacyjnych za mieszkanie zajmowane przez pozwaną A. W. / k – 48 – 49 /,
- polecenia przelewów dokonanych przez pozwaną A. W. za pośrednictwem Banku (...) S.A. tytułem kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania i spłaty zadłużeń na karcie kredytowej / k – 99 – 105 /
- faktury wystawione przez N. i O. na nazwisko Ł. W. (1) / k – 96 – 97/,
- decyzja Wyższej Szkoły (...) we W. z dnia 14 września 2011 r. o przyjęciu na studia (...) wraz z umową o naukę na studiach oraz dowodem wpłaty czesnego / k – 43 – 46 /
- umowa o kredyt konsumencki zawarta pomiędzy Ł. W. (1) a (...) Finanse S.A. / k – 82 – 83 /,
- umowa o udzielenie kredytu i wydanie karty płatniczej zawartej pomiędzy pozwaną A. W. a Bankiem (...) S.A. / k – 84 – 88 /,
- umowa o kredyt gotówkowy zawartej pomiędzy Ł. W. (1) a Bankiem (...) S.A. wraz z harmonogramem spłat / k – 89 – 95 /,

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył co następuje :

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 128 kripo obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo.

Rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania (art. 133 kripo). Poza powyższym wypadkiem uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku. Wynika z tego również obowiązek alimentacyjny pełnoletnich dzieci względem rodziców.

- 9 -

Za znajdujące się w niedostatku należy uważać osoby, które nie mogą własnymi siłami zaspokoić usprawiedliwionych potrzeb, nie posiadają własnych środków w postaci wynagrodzenia za pracę, emerytury czy renty ani też dochodów z własnego majątku (uchwała pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r., sygn. akt III CZP 91/86, OSNCP 1988/4/42). Obowiązek alimentacyjny może powstać tylko wtedy gdy niedostatek powstał w związku z czynnikiem obiektywnym, niezależnym od woli osoby, która w niego popadła. Uzasadnionych przyczyn niedostatku należy upatrywać głównie w zdarzeniach losowych np. długotrwała choroba, kalectwo, klęski żywiołowe itp. Niedostatek w jakim znalazła się dana osoba nie będzie usprawiedliwiał przyznania jej świadczeń alimentacyjnych, jeżeli powstał z przyczyn nie zasługujących na usprawiedliwienie np. w związku

z tym że dana osoba zrezygnowała lekkomyślnie z pracy albo nie podejmuje jej mimo zdolności do jej podjęcia. Pozostawanie w niedostatku może być również następstwem zjawisk patologicznych, np. nałogowego alkoholizmu, narkomanii, marnotrawstwa. Powód niedostatku musi więc być obiektywnie niezawiniony przez osobę żądającą alimentów. Żądanie alimentów przez osobę niezdolną do samodzielnego utrzymania się, która z własnej winy znalazła się w niedostatku może być uznane za nadużycie prawa podmiotowego. Sąd Najwyższy uznał za nadużycie prawa do żądania alimentów doprowadzenie się w celu szykanowania pozwanych do stanu niedostatku. Fakt niedostatku osoby niepodjemującej prób zaradzenia trudnej sytuacji, a tym bardziej żądanie alimentów przez osobę, która popadła w niedostatek w konsekwencji np. hulaszczego trybu życia, nie uprawnia do ich uzyskania (wyrok SN z dnia 4 maja 1972 r., III CRN 48/72, RPEiS 1973, nr 2). Stanowisko to podkreślił ponownie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 lutego 1974 r., sygn. akt CRN 388/73, OSNICAPUS 1975/2/29. W orzecznictwie wyjaśniono, iż „Także roszczenia alimentacyjne należy – stosownie do okoliczności – oceniać według zasad współżycia społecznego wytyczających granice uprawnień. Nadużycie prawa w tym zakresie może przejawiać się w tym, że osoba uprawniona w świetle przepisów prawa (art. 128 i 133 § 2 k.r.o.) do żądania alimentów doprowadza w celach szykany swoim zachowaniem, niezgodnym ostatecznie z jej własnym interesem do powstania stanu, który obiektywnie należałoby zakwalifikować jako stan niedostatku w sensie art. 133 § 2 k.r.o.”. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 maja 1972 r., sygn. akt III CRN 48/72, RPEiS 1973/2).

Przepis art. 144¹ k.r. i op. stanowi, iż zobowiązany może uchylić się od wykonania obowiązku alimentacyjnego względem uprawnionego, jeżeli żądanie alimentów jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Nie dotyczy to obowiązku rodziców względem ich małoletniego dziecka.

- 10 -

Tak więc dyspozycja przepisu art. 144¹ k.r. i op. sprawia, że w praktyce rozstrzygania spraw o alimenty - wyjąwszy dochodzenie ich przez dziecko od rodziców - zasadność żądania alimentów winna być analizowana przez pryzmat jego zgodności z zasadami współżycia społecznego. W związku z tym

przepisem przy ocenie przesłanek istnienia roszczenia alimentacyjnego pojawiła się także kwestia tzw. niegodności uprawnionego. Niegodność uprawnionego może wynikać z takiego jego zachowania, które nie tylko z prawnego, ale i etycznego punktu widzenia ocenia się ujemnie. Chodzi tu o czyny występującego o alimenty godzące w życie i zdrowie członka jego rodziny (np. zamach na życie noworodka lub osoby dorosłej), czyny godzące w duchowe dobro i wartości człowieka (nieudzielenie dziecku koniecznej pomocy dla osiągnięcia niezbędnego wykształcenia, mimo że pomocy tej można było bez przeszkód udzielić) bądź czyny, które zwrócone są przeciwko własnej osobie (trwała postawa życiowa wyrażająca się w pogardliwym stosunku dla pracy, lekceważącym stosunku do powszechnie cenionych wartości ludzkich i społecznych). W doktrynie przyjmuje się, że w takiej sytuacji zobowiązany może żądać oddalenia roszczenia, powołując się na jego sprzeczność z zasadami współżycia społecznego (tak: T. Smoczyński [w:] System Prawa Prywatnego, T. 12, "Prawo rodzinne i opiekuńcze". Pod red. T. Smoczyńskiego, 2. wydanie C. H. Beck, INP PAN Warszawa 2011 r., s. 782 i nast.). Zgodnie z poglądami doktryny prawa cywilnego, zachowanie rodzica, polegające na długotrwałym niewywiązywaniu się z ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego, a tym bardziej dopuszczenie się przez niego czynów godzących w integralność psychofizyczną dziecka, właściwych dla przestępstwa znęcania, może być uznane za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, a tym samym będzie prowadzić do oddalenia powództwa o zasądzenie alimentów.

W przedmiotowej sprawie można przyjąć, iż powód znajduje się w niedostatku, bowiem nie posiada własnych środków w postaci wynagrodzenia za pracę, emerytury czy renty, ani też dochodów z własnego majątku pozwalających na zaspokojenie własnymi siłami jego potrzeb. Całokształt zgromadzonego materiału dowodowego wskazuje jednak, iż stan niedostatku w jaki popadł jest przez niego zawiniony. Przede wszystkim zauważyć wypada, że powód od wielu lat nadużywa alkoholu, która to okoliczność spowodowała utratę zarówno możliwości otrzymywania świadczeń emerytalnych wynikających ze służby w policji (wcześniej milicji), jak też utratę stałego zatrudnienia w (...). Ze służby w policji odszedł na własną prośbę, mając przepracowane ponad 14 lat, podczas gdy pozostanie w służbie przez

okres 15 lat skutkowałoby przyznaniem mu minimalnego comiesięcznego świadczenia emerytalnego.

- 11 -

Jak wynika z zeznań pozwanych i świadka E. K. powód nadużywał alkoholu i zaniedbywał z tego powodu swoje obowiązki służbowe. Ze względu na to, że miał w tym czasie małe dzieci, umożliwiono mu odejście ze służby na własną prośbę, bowiem w przeciwnym wypadku zostałby wydalony dyscyplinarnie. Zeznania pozwanych i świadka E. K. w tym zakresie są zdaniem Sądu w pełni wiarogodne, bowiem są spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniają. Sąd nadto w całości podziela pogląd pozwanych, iż doświadczenie życiowe wskazuje, że osoby odchodzące ze służby tuż przed uzyskaniem uprawnień emerytalnych czynią to na skutek postawionego ultimatum – odejście na własną prośbę lub zwolnienie dyscyplinarne z negatywną opinią. Nie sposób więc dać wiary zeznaniom powoda, iż jego odejście ze służby na kilka miesięcy przed uzyskaniem świadczeń emerytalnych nie miało związku z nadużywaniem alkoholu, a było wynikiem popadnięcia w konflikt z przełożonym. Nie pozostawia też żadnych wątpliwości fakt, że powód z własnej winy utracił zatrudnienie w (...), bowiem został dyscyplinarnie zwolniony z uwagi na wykonywanie obowiązków służbowych w stanie nietrzeźwości. Za całkowicie niewiarygodne należy uznać jego zeznania w tym zakresie w jakim twierdzi on, iż padł ofiarą szykany ze strony pracodawcy, bowiem przed jego badaniem celowo umyto alkomat spirytusem. Dodać należy, iż powód był zatrudniony w (...) na czas nieokreślony, zatem nie można wykluczyć, iż mógłby tam pracować do chwili obecnej i uzyskiwać w ten sposób środki na swoje utrzymanie.

Zdaniem Sądu powód nie wykazuje nadto należytej aktywności w celu podjęcia zatrudnienia od chwili zarejestrowania się w PUP jako osoba bezrobotna. Jak wynika z informacji Filii PUP w B. podczas zgłaszania się na wyznaczone terminy wizyt był aktywizowany przez zajęcia aktywizacyjne lidera klubu pracy oraz porady udzielane przez pośrednika pracy. Powodowi były przedstawiane propozycje odpowiedniej pracy przez analizę aktualnych ofert lub inne formy pomocy, jednakże z ofert tych nie skorzystał. Jak wyżej wskazano PUP w K. – Filia w B. – dysponował licznymi ofertami pracy dla osób nie posiadających kwalifikacji zawodowych za wynagrodzeniem w granicach 1.500

– 2.000 zł. miesięcznie brutto. O ile zatem powód wykazywałby odpowiednią determinację i rzeczywistą chęć podjęcia pracy, to niewątpliwie mógłby skorzystać z ofert takiej pracy, zwłaszcza że jest zarejestrowany jako bezrobotny od dnia 11 kwietnia 2008 r., a zatem już od 6 lat. O postawie powoda co do rzeczywistej chęci podjęcia pracy zarobkowej zdaje się też wymownie świadczyć użyte w pozwie stwierdzenie, iż „do pracy fizycznej się nie nadaje”, a przecież nie powoływał się na żadne okoliczności mogące świadczyć o niemożności wykonywania pracy fizycznej ze względu na stan zdrowia.

- 12 -

W szczególności nie wykazał, aby miał stwierdzoną orzeczeniem lekarza orzecznika całkowitą lub częściową niezdolność do pracy. Okoliczność taka nie wynika również z informacji PUP w K..

W niniejszej sprawie można zdaniem Sądu także zasadnie przyjąć, iż uwzględnieniu powództwa sprzeciwiają się zasady współżycia społecznego. Zgromadzony materiał dowodowy daje podstawę do przyjęcia, iż postawa powoda jako ojca pozwanych dalece odbiegała od przyjętych norm troskliwego i dbałego rodzicielstwa. W okresie dzieciństwa pozwanych nagminnie nadużywał on alkoholu, w stanie nietrzeźwym wszczynał awantury domowe, w trakcie których lżył wulgarnymi słowami swoją żonę i używał wobec niej przemocy, jak też dewastował sprzęty urządzenia domowego. Świadcami takich zachowań powoda byli pozwani. Zachowania wulgarne

i agresywne kierował również w stosunku do dzieci, które bały się ojca. Nie interesował się wychowaniem, stanem zdrowia i postępami dzieci w nauce. Takie postępowanie powoda stało się źródłem traumatycznych przeżyć pozwanych, których skutki trwają do chwili obecnej. Niełożył w dostatecznym stopniu na utrzymanie domu i rodziny, większość zarobionych pieniędzy przeznaczal na alkohol i rozrywki. Postawa powoda jako męża i ojca legła u podstaw orzeczenia rozwodu z E. K. z jego winy. Po uzyskaniu przez pozwanych pełnoletniości w dalszym ciągu nie przejawiał zainteresowania ich losem i sprawami życiowymi. Niełożył też na ich utrzymanie w czasie, gdy podjęli naukę na studiach wyższych, choć w tym czasie pracował w (...) i miał po temu możliwości finansowe. Zmusiło to pozwaną A. W. do wystąpienia z pozwem o alimenty. Ustalonych przez sąd na

jej rzecz alimentów powód nie płacił dobrowolnie, co z kolei wywołało konieczność wszczęcia egzekucji należnych świadczeń. Nie wspierał finansowo także pozwanego M. K. (1), który studiował na uczelni wojskowej i w całości utrzymywał się z otrzymywanego żołdu i stypendium. Powyższe ustalenia poczyniono na podstawie zeznań świadka E. K. i pozwanych. Zdaniem Sądu zeznania te w pełni zasługują na wiarę, są bowiem spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniają, a nadto korespondują z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie. W szczególności zeznania te znajdują potwierdzenie w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie o rozwód małżonków K. i fakcie orzeczenia rozwodu powoda z E. K. z jego winy. Okoliczność, iż powód jest osobą uzależnioną od alkoholu, wymagającą przymusowego leczenia odwykowego przeciwalkoholowego w zakładzie leczenia stacjonarnego znajduje potwierdzenie w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie Sądu Rejonowego w Kłodzku o sygn. III RNs 253/10.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.